کۆمەڵێک لە زانایان

تەفسیری ساکار

بۆ قوتابانی ڕێزدار

وەرگێڕانی

زێبار عەزیز خان مهاجر

20580

Preview sample - page 1 of 6 - Soran University Academic Digital Library

Tafsiry Sakar
Bo Qurani Rezdar

Zaber Azizxan Muhajer

بڕگ: بەرەکات قورتاس

بۆ چاپ و بڵاوکردنەوە
ARWAN
کاروان

چاپی دووەم
کەردستان - سۆران
٢٠١٨ زایینی

Preview sample - page 2 of 6 - Soran University Academic Digital Library

سوپاس و ستایش بۆ خوا، داوای پشتیوانی و لێخۆشبوون و ڕێنوێنی لێدەکەین، پەنا بەخوا دەگرین لە خراپەکاری دەروونمان، کرداره بەدەکانمان، ئەوەی خوا ڕێنوێنی بکات گومڕاکەری بۆ نییە، ئەوەش کە گومڕای بکات ڕێنوێنیکەری بۆ نییە، هەرگیز پشتیوانێکی ڕێنوێنیکەرت بۆ ئەوان دەستناکەوێ.

درود و سڵاو لەسەر چاکترینی نێردراوانی خوا بۆ جیهانیان، بە میهرەبانی و ڕێنوێنی، لەسەر خانەوادە و هاوەڵانی، لەگەڵ شوێنکەوتووانیان بە چاکە تا دواڕۆژ، پاشان:

قورئانی پیرۆز؛ سروشی خوایە بۆ کاملترین پێغەمبەری خوا، ئەو بیروباوەڕ و حوکم و هەڵسوکەوت و هەواڵانەی تێیدایە، مایەی بەختەوەرین لە دونیا و دواڕۆژدا، هەروەك خوای مەزن فەرموویەتی: ﴿فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى﴾ طه: ١٢٣.

پێویستە خوێنەر و بیسەری قورئانی پیرۆز، تەفسیری ئەو ئایەتانە بزانێ کە پێویستی پێیەتی؛ چونکە دەربڕینەکانی قورئانی ڕێزدار ڕەوانیەکەی بەرزە و لەوپەڕی ڕوونبێژی و لە لوتکەی ڕەوانبێژیدایە.

پێشتر کۆڕبەندی شا فەهد بۆ چاپکردنی قورئان، چاپی یەکەمی کتێبی (تەفسیری ساکار)ی لە چاپدا، - بە بەخشش و پشتیوانی خوا - لەلایەن زانستخوازان و تێکڕای خەڵکەوە پێشوازی لێکرا.

گومان لەوەدا نییە شێوەی (تەفسیر) کۆششێکی مرۆییە، پێویستە ڕەچاوی ئەو لایەنانەی تێدا بکرێ کە تەواوکەرن، وەزارەت و کۆڕبەند ژمارەیەك تێبینی جیاوازی پێگەیشت، لەسەر (تەفسیری ساکار)، لە کۆڕبەندەکەوە لێژنەیەك پێکهێنرا بۆ تاوتوێکردنی گشت ئەو تێبینیانەی لەسەر ڕاڤەکە هاتبوون، لێژنەکە لە گشت تێبینیەکانی کۆلیەوە و هیچ تێبینیەکی فەرامۆش نەکرد، تێبینیە گونجاوەکانی پەسەند کرد، تیایدا ڕەچاوی پەیڕەوی پوخت و کورتبڕی کرد لە تەفسیر و ڕێککارەکانیدا، لەگەڵ گونجانیان بۆ وەرگێڕان بۆ زمانەکانی تر.

بەهەمان شێوە لێژنەکە هەڵسا بە پێداچوونەوەی تەفسیرەکە و یەکسختنی هاوتاکان، بەوەی ئەو وشانە ڕاڤە بکرێن بە دەربڕینی کورت و مانابەخش، لە گشت ئەو شوێنانەی لە قورئانی پیرۆزدا ڕەچاوکردنی ڕۆشنی گشت گوزارشتەکان کە لەلای خوێنەرەوە نامۆن، تا لە چوارچێوەی ئایەتەکەدا نارووی یان لێڵی بەدی نەکرێت.

لێژنەکە لە گشت دەستکاریەکدا کە ئەنجامیدا، ڕەچاوی ئەوەی کرد ڕاڤەکە کۆك و تەبا بێ لەگەڵ گێڕانەوەی حەفص لە عاصمەوە، لە ڕووی مانا و شیکردنەوە (إعراب)ەوە.

لێرەدا ئاماژە بەوە دەکەم، (تەفسیری ساکار) یەکێکە لە سەرچاوە تەفسیریەکان، کە لەسەر پێگەی کۆڕبەندی شا فەهد بۆ چاپ کردنی قورئان لەسەر تۆڕی (ئینتەرنێت) دانراوە.

لێرەدا؛ لە دەرکردنی ئەم چاپە کە پێداچوونەوەی بۆ کراوە، ئەوە فەرامۆش ناکەم سوپاسی هەر یەکێك بکەم، کە بەشدار بووبێ لە بەرهەمهێنانی ئەم کارە فەڕدار و پیرۆزە، کۆششی کردووە لە دەرچوونی بەم شێوە قشەنگە.

سوپاسی بێ پایان بۆ وەزیری کاروباری ئیسلامی و ئەوقاف و بانگەواز و ڕێنیشاندان، سەرپەرشتیاری گشتی کۆڕبەندی ڕێزدار شێخ صالحی کوڕی عەبدولعەزیزی کوڕی محەمەدی خانەوادەی شێخ، تێبینیە ڕاستەکانی، ڕێنماییە دروستەکانی، کاریگەری و شوێنەواری دیاری هەبوو لە بەرهەمهێنانی تەفسیرەکە بەم شێوە قەشەنگ و جوانە.

Preview sample - page 3 of 6 - Soran University Academic Digital Library

هەروەك سوپاسی سەرکردەکانی وڵات دەکەم، لە سەروشیانەوە خزمەتکاری دوو حەرەمە پیرۆزەکە (شا عەبدوڵای کوڕی عەبدولعەزیز)، ڕێزدار شازادەی جێنشینی نەمیندار، خاوەنی شکۆی پاشایی میر (سوڵتانی کوڕی عەبدولعەزیز)، هەروەها بەڕێز جێنشینی دووەم خاوەنی شکۆی پاشایی میر (نایفی کوڕی عەبدولعەزیز)، خوای مەزن بیانپارێزێ بەهۆی ئەو کارە پڕ شکۆ و پیرۆزانەی پێی هەڵدەستن لە خزمەتکردنی ئیسلام و موسڵمانان، سەرخستنی پرسەکانیان.

سوپاس و ستایش بۆ خوا لەسەر چاکە و بەخششەکانی، سوپاس و ستایش بۆ ئەو خوایەی؛ بە بەخشش و بەهرەی ئەو کارە چاکەکان تەواو دەبن.

پ. د. محەمەد سالمی کوڕی شەدیدی عەوفی

نەمینداری گشتی کۆڕبەندی شا فەهد بۆ چاپکردنی قورئانی پیرۆز

Preview sample - page 4 of 6 - Soran University Academic Digital Library

وتەی وەرگێڕ

سوپاس و ستایش بۆ ئەو خوایەی کە زانایە، دەسەڵاتداری زاڵی دانایە، هەربووی بێ سەرەتایە، نەبوون بۆ ئەو ئەستەمە، بێ کۆتای خاوەن توانایە، کات بەسەریدا نایە، درود و سڵاو وەك ڕێژنەی باران بڕژێ بەسەر گیانی پێغەمبەری نازدار، و بەسەر یاران و شوێنکەوتووانی تا دواڕۆژ. پاشان!

بێ گومان مرۆڤ ڕێزدارترین بوونەوەرە، کە خوای بەدیهێنەر لەوپەڕی ڕێکوپێکی و جوانیدا دروستی کردووە، جا بۆ ئەوەی بتوانێت ئەم ڕێز و پێگەیەی خۆی لە دەست نەدات خوای گەورە ڕێگەی ڕاست و ڕەوانی بۆ ڕۆشنکردۆتەوە، کە هەڵقوڵاوی فەرمایشتی خوای مەزنە، ئەویش بریتییە لە قورئانی پیرۆز و بەڕێز، کە موعجیزەی نەمر و هەمیشەییە، جا سوننەتی بەڕێزی پێغەمبەریش (درود و سڵاوی خوای لێبێ) تەنها دووپاتکەرەوە و ڕوونکەرەوەی ئەو ڕاستیانەیە کە لە قورئاندا هاتوون. ڕەوانەکردنی ئەم پەیامە بۆ ئەوەیە تا مرۆڤ، بەهۆی ئەو هێزەی خوا پێیداوە کە ئەویش زیری (عەقڵ)ـــە خۆی بپارێزێ لە خوارپەرستی، سەرکەوتووش بێ لە گرتنەبەری ڕێگەی خواپەرستی.

قورئانی پیرۆز؛ خۆری ئاسمانی دڵانە، فێنککەرەوەی سینەکانە، ڕەوێنەرەوەی گومانە، پوچەڵکەرەوەی گومڕاییە، ڕۆشنکەرەوەی تاریکییە، ڕۆشنایی چاوانە، ئاسودەیی ناخەکانە، ڕێنیشاندەری بێ هاوتایە لە نێو دەریای گومڕایی و بیابانی سەرلێشوان، پارێزەری عەقڵە لە فریوخواردن بە خوت خوتەکانی دەروون و وەسوەسەکانی شەیتان، هەروەها ئەستێرەی گەشی بەرەوخواچووانە.

قورئانی پیرۆز و بەڕێز؛ پەیام و نامەی خوایە بۆ مرۆڤایەتی، تا بەهۆی گرتنەبەری ڕێوشوێن و بەرنامەکانی سەرفرازی مسۆگەر بکات، لە دونیاشدا ژیانێکی هاوسەنگ بەرێ بکات.

لێرەدا بەپێویستی دەزانم ئاماژە بەوە بدەم ئەم تەفسیرەی قورئانی پیرۆز، کە وەرمگێڕاوەتە سەر زمانی شرینی کوردی، هەوڵێکی بەندەیە بۆ زیاتر دەوڵەمەندکردنی کتێبخانەی کوردی و زۆرتر خزمەتکردن بە پەیامی پیرۆزی قورئانی بەڕێز، بەو ئومێدەی توانیبێتم مەبەستی تەفسیرەکە، لە زمانە بیانیەکە بە تەواوی بگوازمەوە بۆ سەر زمانی خۆمالی، بە ئەندازەی توانا هەوڵمداوە بە زمانێکی سادە دایبڕێژم. جا (نزا و پاڕانەوەی خەتمی قورئان) و (نیشانەکانی وەستان و زاراوەکانی ڕێکخوێندنەوەی قورئانی پیرۆز)ـــم بەکوردی کردوون و لە دواوەی ئەم تەفسیرەم داناوە، کە لە بنەڕەتدا لەگەڵ تەفسیرەکەدا نەبوون.

دوای ئەوەی لەلایەن بەڕێز (م. ڕەقیب ڕەسول ڕوستایی) پێشنیاز کرا تەفسیرێك وەربگێڕم، دوای گەڕان و هەڵسەنگاندن، ئەوا ئەم تەفسیرە لەلایەن بەڕێز (کاك پێشەوا) خاوەنی (ناوەندی هزر بۆ چاپ و بڵاوکردنەوە) پێشنیارکرا بۆ وەرگێڕان، جا بەندەش بە خۆشحاڵیەوە پەسەندی کرد.

لە کۆتاییدا دەمەوێ سوپاس و پێزانین ئاڕاستەی ئەم بەڕێزانە بکەم: (م. مهاجیر محەمەد تاهر، م. سەرهەنگ عەبدولواحید، م. مەلا فازلا عیسا تەمەر، م. مەلا تەحسین شێخانی، م. یاسین شێخ محەمەد، م. سامان محمد مامند، م. سەفین عەزیز، م. محەمەد محەمەد مامند، م. زانا عەبدولا مهاجر)، کە زۆر ماندوو بوون و شەوڕۆنیان کردووە بەدەم پێداچوونەوە و هەڵەچنینی ئەم تەفسیرە، داواکارم لە خوای بەخشندە بە بەهەشتی بەرین و فیردەوسی باڵا پاداشتیان بداتەوە، چونکە پاداشتی ئەم کارەیان تەنها

Preview sample - page 5 of 6 - Soran University Academic Digital Library

لای خوایە. بەندەش هەرچی کەم و کورتییەك هەبێ لە خۆم و شەیتانەوە دەیزانم و لە هەر شتێکیشدا ڕاستم پێکابێ، ئەوا لە بەخششی پەروەردگاری بەخشەرەوە دەیزانم.

سوپاس و ستایش لە سەرەتا و کۆتادا هەر بۆ پەروەردگاری جیهانەکان، تکام وایە ئەم بەرهەمە بکاتە تێشووی دوارۆژ و تای تەرازووی چاکەکانمی پێ سەنگین بکات.

زێبار عەزیزخان مهاجیر

سۆران - کوردستان

Preview sample - page 6 of 6 - Soran University Academic Digital Library